

MEVSİM YENİCE
TEKME TOKATLI
SEHİR REHBERİ

MEVSİM YENİCE
TEKME TOKATLI
ŞEHİR REHBERİ

Can aędaş

Tekme Tokatlı Şehir Rehberi, Mevsim Yenice

© 2024, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1.basım: Everest Yayınları, 2017

Can Yayınları'nda 1.basım: Eylül 2024, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 4000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Abdullah Ezik

Düzeltilti: Ebru Aydın, Aylin Samancı Elmasdaę

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftelhavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-6416-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

MEVSİM YENİCE
TEKME TOKATLI
ŞEHİR REHBERİ

ÖYKÜ

♥can

Mevsim Yenice'nin Can Yayınları'ndaki diğler kitapları:

Bilinmeyen Sular, 2019

Fil Gözü, 2024

MEVSİM YENİCE, 1985'te İzmir'de doğdu. Üniversitede fizik okudu. "Açık Artırma" öyküsü, 2015 altKitap Öykü Yarışması'nda birinciliğe layık görüldü. 2015 ve 2016 yıllarında farklı iki dosyayla Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülleri'nde öykü dalında "dikkate değer" bulundu. Birçok kolektif kitaba öyküleriyle katıldı. İlk kitabı *Tekme Tokatlı Şehir Rehberi*, 2019 Notre Dame de Sion Edebiyat Ödülleri'nde Mansiyon Ödülü'ne layık görüldü. 2016 yılından bu yana *altKitap* ve *altZine* yayın kurulunda yer alıyor. 2022'de Ayfer Tunç ve Murat Gülsoy'un *Diyaloglar* sohbetlerini, 2023'te Can Kozanoğlu ve Mirgün Cabas'ın *İlk Sayfası* podcast serilerini aynı isimlerle yayına hazırladı.

“Ablamın eltisinin dayısının küçük oğluna”

İçindekiler

Açıkartırma	13
Muz ve Kovboylar	27
Tilkiler Aç mı Kalsın?	35
Durağan Yolcu.....	45
Tekme Tokatlı Şehir Rehberi	53
Böyle.....	61
Ya da	65
Burada Bir Yerde Olmalı	69
Okyanus Sesi.....	77
Yalandan Kim Ölmüş Ltd. Şti.....	93
Yer Yarıldı İçine Girdi.....	107

AÇIKARTIRMA

Lucian Freud, *Benefits Supervisor Sleeping*, 1995.

Rahmetli dedem kendini Freud sanırdı. Beni de Freud'un ressam torunu Lucian'la özdeşleştirirdi. "Ben emekli felsefe öğretmeni Ahmet'sem, seni adam edeceğim Ahmetcan. Dede-torun adımızı tarihe yazdıracağız." Çocukluğum, ergenliğim, gençliğim, bu cümleleri yaşlı adamın bilge ayarında çıkarmaya çalıştığı ses tonundan dinleyerek geçti. Adımızı tarihe yazdırdık gerçi. Dede-

min, huzurevine bayram programı yapmaya gelmiş gazetecilerden birine, "Lucian Freud'un *Benefits Supervisor Sleeping* tablosunun orijinali bizim evde," demesiyle başladı tüm hikâyeye. Zaten her şey o tabloyla başladı.

1995 senesiydi, ortaokuldaydım. Öğlen okuldan eve geldiğimde dedemi odasında göremeyince telaşlandım. Sonra uzaktan gelen inleme seslerini takip ederek salona gittim. Dedem yerde iki büklüm yatıyordu. Ayaklarının üstünde de camı kırılmış bir çerçeve vardı.

"Dede iyi misin? Ne oldu dede?"

"Tabloyu buldum Ahmetcan. Lucian'ın bu yıl yaptığı tablonun replikasını gönderdiler Amerika'dan. Araya birilerini soktum ama değdi. Ah! Ayağımın üstünden al şunu. Gittim çerçevelettim, köşe başındaki çerçeveci Hüsnü'yle de kavga ettim. Sapık mıymışım ben, kırkımdan sonra azdıysam teneşir paklarımı filan. Neredeyse dövüşüyorduk."

"Dede, tabloyu asarken mi düştün? Babaannemin portresi nerede? Onu çıkarıp bunu mu asmaya çalıştın?"

Ayaklarının üzerindeki tabloyu alınca, çoraplarının topuğunu gördüm. Ağları iyice genişlemiş, yırtılmaya yüz tutmuştu. Çorapları yırtık bir Freud düşündüm. Lacivert takım elbiseli, gözlüğü yamulmuş ve ayakucunda tabloyla, Isparta halısının üstünde boylu boyunca yatan bir Freud. Küçükklüğümde beri karışmaya alışmış aklım, ustalikle tekrar karıştı.

"Bak, adamın yarattığı şahesere bak. Bu tablonun aslı da bizim olacak. Açıkartırma tarihlerini kaçırmamam gerek. Ah! Bacağım kırıldı galiba oğlum, kaldırıver beni."

Elimdeki tablonun önünü çevirince irkildim. Çok kilolu bir kadının çıplak resmi. Önce ergenliğe has utançlıkla başımı çevirdim. Sonra yine ergenliğe has merakla tabloyu incelemeye başladım. Kadın vücuduna

duyduğum ilgi tablodaki kadının tüm kusurlarıyla resmedilmiş olmasıyla birleşince, boğazıma kılçık takılmış gibi oldu. Nefesim kesildi. Kulaklarımdan gözlerimin içine doğru sinsice ilerleyen alevi hissettim.

“Kaldır beni Ahmetcan, duymuyor musun?”

Dedemin inleyen sesi, boğazımdaki kılçığı tek seferde söktü aldı. Kargatulumba hastaneye götürdük onu. Kalçası kırılmıştı. İyileşene dek salondaki kanepede, tablonun hemen karşısında yatarak zaman geçirdi. Aklına tabloyla ilgili şeyler geldiğinde, başucunda duran fiskos masasındaki yaprakları sararmış not defterine nizami el yazısıyla notlar aldı. Freud ve torunundan bahsederken kâh güldü kâh ağladı. Dedemin canı sıkılmasın diye benim de o süre boyunca salonda ikamet etmem kararına varıldı.

Dedem tablodan bahsederken uyuyup kaldığında, gizli bir şey yapıyormuş gibi resimdeki kadını izlerdim. Siyah saçlı kadının memesinin birini cüretkârca kavrayışı, göbeğinin kıvrımları, bedeninin beyazlığı, kaygısızca salınan gıdığı ilk başlarda midemi bulandırırıldı. Benim de tabloyla ilişkim böyle böyle başladı.

Mahalledeki Fuat Amca, kendi halinde bir ressamdı. Dedemi güya sanat simsarı bir adamla tanıştırmıştı. Simsar Sinan. “Sansar Sinan,” derdi dedem ona kızınca. Sinan’ın atölyesi vardı. Dedem neredeyse tüm gününü orada geçirirdi. Bu Sinan arada yurtdışına gider gelir, bir işler çevirirdi. Dedeme resmin kopyasını o bulmuş meğer, ileride gerçeği için iletişim sağlamaya da söz vermiş.

Akşam yemeklerimizin huzuru dedeme bağlıydı. Mutluysa, tablodan haber var demektir. Yok asık suratıyla gözlerini dikmiş tabloya bakıyorsa, umutsuzluğa düştüğünü anlar, hemen tablo hakkında hiç bilmiyormuşuz gibi bir şeyler sorardık. Hevesle anlatmaya başlardı. Sonra konu Freud’a, oradan dedem ve Freud’un düşünce

benzerliklerine, oradan ben ve Lucian'ın benzemezliğine gelirdi. "Yazıklar olsun senin gibi toruna!" serzenişleriyle de son bulurdu. Çünkü ben de annem ve babam gibi devlet memuru olmuştum. Dedemin istediği gibi ressam ya da bir Lucian değil.

Üniversite sınavlarına hazırlanırken resim kursuna yazdırmıştı dedem zorla. Kimsenin bende görüp keşfedemediği gizli bir yetenek olduğunu iddia eden dedem, bir yıl boyunca resim kursuna kendi arabasıyla getirip götürdü beni. Her ders çıkışı takım elbisesiyle kursun kapısında dikilir, ceketinin düğmesini ilikleyerek resim öğretmenine yaklaşıp, sesindeki eskimişliği süpürmek için öksürür ve sorardı.

"Nasıl gidiyor dersler hocam? Bizim çocuk yetenekli değil mi? Gizli bir şeyler var, hissediyorum."

Zavallı resim öğretmeni kadıncağız, önce önümdeki iğrenç çizime, sonra sakalları sigara içmekten beyazdan sarıya çalmış dedeme bakar, çaresizce, "Daha iyi olacak," derdi.

Sonra ben yetenek sınavlarından çakınca, dedem biraz kabullenir gibi oldu torun-dede ilişkimizin Freud'lara benzemediğini. Kaldı ki bence biz Freud'lardan daha güzeldik. Daha eğlenceli ve özünde daha kabiliyetliydik. Mesela hiç sanmıyorum ki, Lucian benim gibi bir ailede büyüyüp akıl sağlığını koruyabilecek yetenekte olsun. Yine hiç sanmıyorum ki, Sigmund benim gibi yeteneksiz ve beklentileri karşılayamayan bir torunun hayal kırıklığıyla bu kadar güzel başa çıkabilsin. Esas yetenek bence buydu.

Üniversiteyi bitirdim, ilk memuriyetime atandım ama gerçek anlamda hiç aşık olmadım. Hiç ilişki yaşadım mı, ondan da emin değilim aslında. Sonra işyerinden arkadaşımın doğum gününde Derya'yla tanıştım. 2007 Şubat ayıydı. Derya yirmilerinin ortasında, yüz otuz kilo civarlarla-

rında, beyaz tenli, siyah saçlı, asık suratlı bir kadındı. Aslında tam da yıllardır gerçeğine bir türlü ulaşamadığımız o meşhur tabloda, koltuğa çırılçıplak uzanmış tasasızca uyuyan kadının kopyasıydı. Onu görür görmez kolundan tutup dedeme götürmek istemiştim. Hatta daha da abartsam, dedeme çaktırmadan salondaki kanepeye üstündekileri çıkarıp serilse, dedemin onu ilk fark ettiğiindeki yüz ifadesini görsem, yılların kafa karışıklığının intikamını biraz olsun almış olur muydum? Derya'nın yalnız başına oturduğu masaya gittim. Sandalyeyi gösterip söze girdim.

“Merhaba, oturabilir miyim? Ben Ahmetcan.”

Bana bakmak için kafasını kaldırdığında, gıdığı akordeon misali parça parça açıldı, gerginleşti. İçim gıcıklandı gibi oldu, heyecanlanmışım. Cevap vermediği yetmezmiş gibi suratı da sirke satıyordu. Ellerini gördüm sonra, yumuk yumuk, göbeğinin üstünde birbirine kenetlenmiş. İşte o eller çağırı beni. Kendimi tutamadım ve elimi uzattım. Mecbur uzattı o da elini.

“Memnun oldum. Ben Derya,” dedi.

Yüzündeki o kızgın ifadeye rağmen sesi yumuşacıktı. Hatta o koca bedene dar gelmişçesine incedi. Çay bardağını kavradığı tomruğu andıran parmakları, kanepede uzanırken sağ memesini nasıl kavrar biliyordum. Mor kazağının göbeğinin kıvrımlarına sıkışmış kısımlarını genişletip düzeltti. Çıplakken o kıvrımlar neye benziyor, onu da biliyordum. Aslında Derya'yı tüm çıplaklığıyla tablodaki suretinden biliyordum. Hatta ailecek biliyorduk.

“Bana da bir bardak çay,” dedim. Garson tam yanımdan geçiyordu.

“Senin elinden olsa daha güzel gelirdi gerçi,” diye ekledim. Kendim de şaşırardım sonra. Ama ne de olsa yıllardan beri Derya'yı tanıyordum. İlk başta oluşan güvensizliğini yenip bana gülümsedi. Gülümsemesi tam bedene sığmış gibiydi.

Derya'nın bizim eve ilk gelişi film sahnesini andırıyordu. Sanki kapı açılacak ve Derya yıllar önce kaybettiği ikiz kardeşine kavuşacaktı. Hüzünlü bir filmin bitişi gibi, hepimiz ağlayıp birbirimize sarılacaktık. Öyle olmadı. Daha çok gerilim filmini andıran buluşma, neredeyse felakete sonuçlanıyordu. Derya salona girer girmez tabloyu görünce, geriye doğru adım atıp olduğu yerde dondu kaldı. İlk şokun ardından fal taşı gibi açılmış gözleri beni aradı. Havaya kaldırdığı kaşlarını bu kez alınının ortasında birleştirdi ve gördüklerinin gerçek olup olmadığını anlamak, ayrıntıları daha net seçebilmek için iki adım öne geldi. Ben de onunla birlikte yaptıklarını tekrarlamaya başladım. İki ileri bir geri tablonun önünde dolanırken, üstümüzde sadece mehteran kıyafetlerimiz eksikti.

Dedem salona girdiğinde, Derya sırtı kapıya dönük şekilde duvardaki tabloyu inceliyordu. Henüz Derya'nın yüzüyle karşılaşmayan dedem, tüm misafirperverliğiyle bize doğru yaklaştı.

"Aa... Ahmetcan, arkadaşın mı geldi? Haber verseydin ya oğlum."

Derya dedeme doğru dönünce, dedem bir an komut almış asker vaziyeti aldı. Bakışları Derya, tablo ve ben arasında hızlıca gidip geldi. Her heyecanlandığında yaptığı gibi bastonunu havaya kaldırarak yüksek tondan konuşmaya başladı.

"Oğlum, Ahmetcan, tablodaki kız mı bulup getirdin?"

"Hayır dede. Tablodaki kız değil o. Arkadaşım Derya."

Dedem tabloyla Derya arasında durmuş, şaşkınlıkla bir birine, bir ötekine bakıyordu.

"Basbayağı o işte oğlum. Baksana. Hayret vallahi, şaşkınlıktan ne diyeceğimi bilemiyorum Ahmetcan. Ke-di olalı bir fare tuttun."

“Dede, Derya diyorum. Arkadaşım. Tanışsanıza.”

“Kızım adın Derya demek ki. Lucian arkadaşın mı? Görüşüyor musunuz sık sık? Ben kendisine hayranım, iletirsin.”

Derya sinirden kızarmış halde homurdanırken, derin derin nefes alıp vermeyi de ihmal etmiyordu. Tam da aklımdan, “Acaba tablodaki kadına benzediği için onunla tanıştığımı anlamış mıdır?” diye geçiriyordum ki, bir hışımla bana dönüp bağırmağa başladı. Sinirle konuşurken şişen yanakları ve dudakları balonbalığı andırıyordu.

“Yazıklar olsun. Demek ki beni beğendiğin için değil, tablodaki kadına benzettiğin için tanışmaya geldin o gün yanıma.”

“Hayır ne alakası var. Yani var da, ben tablodaki kadını küçüklüğümden beri beğeniyorum. Seni de beğendim.”

Derya söylediklerimi tam olarak dinlemeden arkasını dönüp kapıya doğru yürümeye başlayınca telaşlandım ve önünde kararlı bir şekilde dikildim. Dedem o sırada hâlâ olanı biteni tam kavrayamamıştı. Derya’nın Lucian’ı tanıdığını ve söylediklerini kendisine iletteceğini düşündüğünden, tablo hakkında methiyeler düzüp duruyordu.

“Lucian büyük usta. Tablo yıllardır benim duvarımda kızım. Açıkartırma yapılsın aslını da alacağım. Söylersin.”

“Dede, dede yeter! Sus artık. Derya sen de geçip oturur musun lütfen şuraya? Sakinleşelim. En başından anlatacağım.”

Israrlarıma ve sağ omzuna yapışan ellerime dayanmayan Derya, tablonun karşısındaki koltuğa sessizce oturdu. Bir tabloya, bir bana, bir de hâlâ Lucian’ı öven dedeme bakarak beni dinledi. İri gözlerinin üstündeki kirpikler, az önce gözlerinden akan yaşlar yüzünden çipil çipildi. Olan biteni anlatana kadar epeyce uğraştıysam da sonunda ortam sakinleşti, tanıştılar. Ve işte Derya ailemize böyle girdi.

İnsan artık asla eskisi gibi olmaz ya bazen. Nehirler aynı okyanuslara dökülmeye devam ediyordur oysa, akçaağaçlar kırmızı yapraklarını kışın döküyor, mürekkepbalıkları solungaç solunumu yapmaktan vazgeçmiyordur. Ama senin için değişim vaktidir. İşte öylesine bir başkalaşım kayası gelip oturmuştu içime.

Mevsim Yenice, ilk öykü kitabı *Tekme Tokatlı Şehir Rehberi*'nde insanın şehirle ve gündelik yaşamla olan bağıını araştırırken ilerleyen yıllarda daha da şekillenecek anlatı evreninin ilk taşlarını döşüyor. Kişinin dünyayla kurduğu bağı sorgulayan, gündelik olanın kendi içerisinde ne derece tutarsız ve yorucu olduğunu vurgulayan bu öyküler, öte taraftan istihzanın nasıl da hemen her an hayatın bir parçası olduğunu ortaya koyuyor.

Tekme Tokatlı Şehir Rehberi, insanın şehirle, gündelik yaşam ve yakın çevresiyle kurduğu bağları araştıran ve bunu yaparken okura yeni düşsel pencereler açmaktan geri durmayan bir kitap.

#şehir #yalnızlık #gündelikhayat #aile #kimlik

